

૭૮૬

III 1923 ૧-૧-૧૯૨૩

ગઝલે દીનારામ

Regd. No. ૨૧૬
દીનપુરા કવ્વાલી.

પબ્લીશર્સ,

શા. મંગળદાસ લલ્લુભાઈ નારણદાસ

497

બુકસેલર.

૩૦ લીમડાચોક-મુરત

મુરત બરાનપુરી બાગળ ઉપર આવેલા

શ્રી "અનાબલ" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

ગોવિંદજી હાદ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

કી. રૂ. ૦-૪-૦.

૯૦૭૭૯

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૭૭૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધીજીનાં દર્શનશાસ્ત્ર

વિષય ૩૩૬૮:૪ ૩૬૮

૪૬

ગઝલે દીલારામ ॥

૭૨

॥ દીલખુરા કવાલી.

અસમે

ઉમદા ગઝલે-કવાલી, વગયરે ઉમદા તોરસે
દરજ કીયાહય,

મુનલો કુછ જાંબજાં, તારીફ ગઝલસે મહેશીલમે,
પરસ્તાનકી ખહાફ દીખા રહી હય, ય ગઝલે-મેહશીલમે.

પંક્તીશર્સ.

શા. મંગળદાસ લલુભાઈ ખુકસેલર.

૬૦ લીમડાચોક—મુરત.

આવૃત્તિ બીજી.

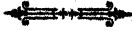
પ્રત ૨૦૦૦.

૧૯૨૩

જો કિતાબકે સબ હક પંક્તીશર્સકે લીજો મહકુજ હય.

કીમત સીક્ર ચાર આના.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—શા. મંગળદાસ લલ્લુભાઈ બુકસેલર.
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—લીમડાચોક—સુરત.

સુરત ખસતપુરી ભાગળ ઉપર આવેલા શ્રી “અમાવિહાર” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં ગ્રાવિન્ડજ હાથેલાઈ નાયકે બાપું.

અમાવિહાર

૧૦૬૭૧

તૈયાર છે !

૧૧૬૮૨

તૈયાર છે !!

૧૧૬૮૩

તૈયાર છે !!!

ગાયનોનાં શોખીનોને ખુશ ખબર.

તાકીદે મંગાવો=તદ્દન નવીન બુકો.

મહુશીલે મંઝીલ ઉર્ફે ગોદરે કવ્વાલી	ક્રીં ૩૧૦ ૦-૧૨-૦
નાટ્ય ગઝલ સંગ્રહ ઉર્ફે ગઝલ કાવ્યમાળા	,, ૦-૧૨-૦
સંગીત કળાધર ઉર્ફે અદત-ગાયન બંડાર	,, ૦-૧૨-૦
રસીક ગાયનમાળા અથવા રાગ વીલાસ	,, ૦- ૪-૦
મધુર મોહીની અથવા સુંદર ગાયન	,, ૦- ૪-૦
સ્વર્ગ મોહીની અથવા મધુરા ટહુકાર	,, ૦- ૪-૦
કુલનહાર ગાયનમાળા અથવા ગાયન સંગ્રહ	,, ૦- ૪-૦
સંગીત ગાયન પ્રકાશ અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦- ૪-૦
સુરતની સુરત અથવા સુવર્ણમાળા	,, ૦- ૪-૦
મનહર ગાયન સંગ્રહ અથવા ગાયનમાળા	,, ૦- ૪-૦
સુવર્ણ હારમાળા અથવા હીરાનો હાર	,, ૦- ૪-૦
મુખર્મની મોહીની અથવા મીઠું ખુલખુલ	,, ૦- ૪-૦
અનંતે બહાર અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦- ૪-૦
મનરંજન રસુજી ગાયન સંગ્રહ	,, ૦- ૪-૦

મળવાનું ઠેકાણું—

શા. લલ્લુભાઈ નારણદાસ બુકસેલર.

૩૦ લીમડાચોક—સુરત.

ગઝલે દીલારામ ❀

ઉર્ફે

❀ દીલખુશ કવાલી.

ગઝલે-હયરાં

મેરે દીલમેં જગદે વોહ તસરીફ કરમાં હો ગયા,
બે-શકો લારેખ શીર અરસે માખલા હો ગયા.
હસ્ક જીત દીનસે મોહ'મદ મુસતફાકા હો ગયા.
સમ તો ચે હે ખાસ મેં બંદા ખુદાકા હો ગયા.
હીજરસે ધખરા ન અય દીલ પદસે અય લાતક નવુ
શીર મીલાયેમા ખુદા ગર હુલ ઉસકા હો ગયા.
આતશે દોજખ મુજે છુ જાયે કયા ઉસકી મળલ,
કયુ' કે મેં ચયદા હખીખ કીખીયાકા હો-ગયા.
વાયદયે વસ્લ અય તો પુગા ફીજયે બહરે ખુદા.
આજ કલ કરતેહી કરતે એક જમાનાં હો-ગયા.
જહેદા હમકો નહીં જન્નતસે તેરી કામ કુછ,
કુચયે દીલદાર અય મસકન હમારા હો-ગયા.
જનકર ખાલી કદન વાપસ હુવે મુનકર નકીર,
હસ્કમેં અય જન તેરે લાગીર મેં અયસા હો-ગયા.
મીસબે આપના કે અય હયરાં કયુ' હયરાન હે,
કયા મોહ'મદ મુસતફાકા તુબી ચયદા હો ગયા.

ગઝલ-હુસેન.

મેંદું મેતાખયા રસુલુલાહ, મીસબે સેયમાય યા રસુલુલાહ,
હીજરમેં આપકે તકમલાહે-દીલ મેતાખ યા રસુલુલાહ
દીનકા ખુરશીહે કીજાતુ મેરે-સખકો મહતાય યા રસુલુલાહ.
દુરે કા લંસે તેરે હતાદય-દુરે નાખાય યા રસુલુલાહ,
હે કસો દીનકે તેરે, ખરહક-ચાર અસહાય યા રસુલુલાહ,

(નગ-મથે-રહાની)-ગઝલ-કબાલી.

મારે બાંકે જવાન મદની, તોરે જોગમેં રેહની કરની,
 મોરે બાંકે રંગીલે સૈયાં મેં લાગુ તોરે પૈયા,
 ઠાઠે કરત હે દીલ ચકની, મોરે બાંકે જવાન અરબી.
 મુજકો હે તેરી ઉલજત, કીસ તરેહ કરેંગી દુરકત
 મેં દખની તુહે મદની, મોરે બાંકે જવાના અરબી.
 મેં કહુંગા રોજે મેહશર, વો આતેહે બાંકે શરબર.
 મુમદો ડોજ ખીસસે અરની, મોરે બાંકે જવાન અરબી.
 (રશીલા કબાલ) હમારી-ફરીયાદ-ગઝલ-કબાલી.

મોહખત ગયરસે મેરી. છોડા દો યા રસુલલાહ
 મુઝે અપના હી દીવાના બનાદો યા રસુલલાહ
 લગા લકયે ગુનાહોકે પડા દીનરાત સોતાહું
 મુઝે ઇસ ખવાબે ગફલતસે જગાદો યા રસુલલાહ
 પડા હું કેહરે ફરીયામેં બંબરમેં ખાતા હું ચકર
 કીનારે હુતરસે મુજકો લગા દો યા રસુલલાહ
 અધેરી કબમેં મુજકો અકેલા છોડ જાવેમે
 વહી દીદાર તુમ અપના દીખાદો યા રસુલલાહ,
 ખુદા મુજકો મદીનેમેં જો લે જાવે તો બેહતર હે
 ચેહી હય આરઝુ જલદી બતાદો યા રસુલલાહ
 હુસેની પીરહે મેરા કે જીનકા મુલક બયતુલ્લાહ
 મુસાફીર હું મેં કાએબેકા બુલાલો યા રસુલલાહ
 ગઝલ-નગમેહિન્દ

મંચતો હું'ત હું'ત દારગઢ મોહે પીકે નમરકા ડગર
 નહ મિલા
 તત સુખ ગયો પગ સુખ ગયો કહીં હાય વોહ શામ
 મુંદર નહ મીલા
 તોરી મીનમી કરે સુન એરી સખીજો તુદેસ મદીનેમેં
 પોંદચે કબી
 ચહી કલોઈ અય બસદ બકે ધની શિરી હુંડ તુમદારા
 નમર નહ મીલા
 મંચ તો બૈઠીયા મનમેં વેહ આસા ધરીકે વો શામ
 પીયા મોહે માદ કરે
 વાકેદવારે જાકે મંચ સીસ ધરે કમિ શાખ જતનવાકા
 કર નહ મીલા

મેરા શામ કમળા મદીને ખસે મોહ મુરલીપીએ નહ
 સુનાયે મયે
 મંચતો પુરજવારેકા હુંડ શીરી ગઈ દેશજેશ મગર
 નહ મીલા
 લગી ખીરહ અગન ભયો સુખમદન કોઈ શાક મદીનેસે
 જાય કહે
 નહીં આસકે હીંદમે જીવ જયે, મોહ આપકા દરસ
 અગર નહ મીલા

ખ્યાલ—ગઝલ—અહમદજી.

મંચ તો કહું સંસાર કો દેખો ઇશક કહે વોહ ચાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચકાઅબે કા સરદાર દીખા.

મંચને ચહડાયા સુલીપર મનુર ઇશક હય નામ મેરા,
 કોન બચાહય મુઝસે બતાવો નામ જપે સુખહો શામ મેરા.

અનલહક તુ બેદ બતા ઉનકા અલીશસે હય કુદસે આમ મેરા,
 તુમને સુના હય કબી અઝીમો તાલીબ થા મુલશમે મેરા.

ઇશક હું ઐર આશક તુ હય સનમકા ચલ દીદાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચ કાઅબેકા સરદાર દીખા.

કીસીકા મંચને ખવાર કીયા ઐર કીસીકા બેકા પાર કીયા,
 મજનુ કો મંચને શીરાક બન બન લયતાકા બીમાર કીયા.

મુસકો જ ઘેરા મંચને તુઝે જ મુશતાર કીયા,
 અરની કહેકર દેખી તબલી બસ ખોલા ઇન્કાર કીયા.

માનું ન હરગીઝ મંચ કીસીકી બાત તું ચલ રહતાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચ કાઅબે કા સરદાર દીખા.

અલ્લાહ મોહમ્મદઅલી કાતેમા હસન વ કુસેન મુલશામ હય દો,
 ઇશક હાકીમી ઇશક અમઝી એક હી હય પર નામ હંમ દો.

કમી ખર્ચ ઔર મહેર શમ્સે બે ઠન આરોંકે નામ હંમદો,
ઝેર ઝખર હંય એક દુરુશ્વર ઉનેકે બી અંજામ હંમદો.

હમ પુત્ર મીલાકર ચલો સાંવલ અહમદશ દીલદાર દીખા,
વરતા કરંગી ખવાર પુઝે મંચ કાબબે કા સરદાર દીખા.

બાહરેસ્તાન બંબઈ—ગઝલે—દુમરી—લૈરવો—

મંચ તો અપને ખવાળકી જોગન બની—

જોગન બની ... .. ધૈરાગન બનીરે

દાહરો { ધુલા પસીના તુર કારે જોયા ચમબેલી કુલ
સખ સખીયન મીલ સેહરા ગુથા પહને નખી રચુલ
મંચ તો જોગન બની અપને—ખવાળકી જોગન બની

દાહરો { ડુલા અંદર સજ રહા હય બાહરે પડી હય બરાત
ચારેં પાયે ઉક ચલે તો કોઈ ન જોયા સાચ—મંચતો
સોના ક્ષેને પીયું ગયે સુના કર ગયે દેસ
સોના મીલા ન પીયું મીલે રૂપા હોગયે કેસ—મંચતો
કામા નેન નીકાશ દુ પીયા પાસ લે જાય
પહલે દરસ દીખાય કે પીછે લીજીએ ખાય—મંચતો
નદી કીનારે ધુવા ઉઠત હય મચ જાનું કુચ હોય
જીસકે કારન મચ જલી વહી ન જલતા હોય

મંચતો જોગન બની અપને ખવાળકી મંચતો જોગન બની

શબ્દેર { કાસક લાવે ખબર ચારકે આજાનેકી,
જાન જાતી હય ચલી હીજરમે દીવાનેકી.

ગઝલે—ઝેહરાજાન.

ચહી દીન હંય દુઆ કીલો કીસીસે કપલ મુઝતરસે.
જવાની આ નહી સકતી મેરી જા શીર નએ સરસે.
ચેહ કહદો અખરે બારાંસે અખરે બરસે તો યું બરસે,
કે જયસે મેંહ બરસત હય હમારે દીદ યે તરસે.
મીલા હોમા કીસીકો બા વહા કોઈ મુકદ્દરસે,
હુવા હોમા કીસીકો વસલ હમે તો ઉખર બરસે.
અબી કમચીન હો ચેહ નકરન પુન્હે કુર્બાને ઝેબરસે
અબી નામે પુલ સેહરા બનએમા અપકે સરસે.

ગઝલે—ઝફર

મા મયેરસે રહે મા હમરો મુલાકાત રહે,
જાન જાતી રહે ક્યા મમ હે અખર જાત રહે.
સરકે કટાનેકા મુઝે અન નહી પર અમ હે યે,

ખાત વેલે જીજીમે છુપમે કે મુલાકાત રહે.
 નીંદ આંખોમે હે સરખાઇ હુધ હે ચીતવન,
 સમ બતાવો કે મેરી જાન ક્યાં રાત રહે.
 નજાએકે વક્ત મુઝે છોડકે, જાતે હો ક્યાં,
 છાંદગી જરતો મેરી જાન મેરે સાથ રહે.
 જામ હાથોમે રહે તાકમે ધમાન રહે,
 હાથ ઇસ ઇશક મેં હિંદુ ન મુસલમાન રહે.
 ખાગ જાતેકી જબી દીલમે ખુશી હોવે ગધુર;
 યારબી સાથ રહે મોસીમે ખરસાત રહે.

ગઝલે-મુમતાઝ.

યા નખી લીજે ખખર અપને દીલ અફગારોંકી,
 જાત જાતી હે ચલી હીજમે ખીમારોંકી.
 તપે કુરકનકો મેરી અતીખ્યા બોલે,
 સરખતે વરલ દવા અયસે તો ખીમારોંકી.
 રકમ કર હાલે પરશાપે રમુએ અરખી,
 લીજીયે જલ્દ ખખર હીજકે ગમખારોંકી.
 કુછ નહીં દુર હે યે આપસે મહયુમે ઇલાહ,
 કરો જાગીર અદન હમસે ગુનાહ ગારોંકી.
 યાદ કરો રોઝમે અકસદકો લેઈ યા અહમદ,
 દેખકર રાતા હું મેં શકલકો જવારોંકી.
 જાકે તીખામે ખુદાયા ખતુરેલે અહમદ,
 દેખે મુમતાઝ ઝલક રોઝકે ખીમારોંકી

ગઝલે-તાહીર.

યારકી મલીયોંમે ક્યુકર યાર જાના છોડ દે,
 કીસ તરેહ ખુલખુલ ચમનસે આશીયાનાં છોડ દે,
 ચેલસી અબ્જી નહીં યાં દીલપે ખીજલી ગીર પડી,
 નીચી નજરોંસે મેરીજાં મુસકરાના છોડ દે.
 તર્ક કર ગમશેસે ચારી યે ચલન અહછા નહીં,
 વહાંકા જાના છોડ દે કનકા ખુલાના છોડ દે.
 દેખકર આઝુદા આતીર મુજકો વોહ બોલા સનમ
 ખો ખુશ માને મેરી મેહશીલમે આજા છોડ દે.
 યા ઇલાહી વોહ ન છુટે ઉતકા છુટના હે મજબ,
 હું મેં રોઝે હું મુઝે આહે જમાના છોડ દે.
 હવે પેશી ખુશ તુ જાકે કયા દેખ જમાન,
 દેખે તાહીર ઇન મુસીસે દીલ લગાના છોડ દે,

(નવનેહાલે ગુલશન)-મઝલ.

યે કયસે બાલ ખીખરે હે, યે સુરત કયું બલી મમકી
 તુમહારે દુસ્મનેકો કયા પડી હે મેરે ચાતમકી
 મજા ઘસમેંહી આતાહે, નમક છીરકો નમક છીરકો
 કસમ દેલો નહિ આદત, મેરે બખ્ષોં કે મરહમકી
 શીકાયન મીસમેં કયા કજીએ, હય કયા ઉલટા ઝમાનાહે
 બકાહય પ્યાર જળ દમને, મોહબ્બત આપને કમકી
 ન માલયેમા ન મીલયેમા, કોઇ હમ મર ન જાએંમે
 ખુદાકા શુકર હે પેહલે કે મોહબ્બત આપને કમકી
 ખુદા જાને તુમહેલી, રહેમ આતાહે ગરીબોંપર
 પસે પરહદ તો મોહબ્બત, નહિ મીનતી કોઇ દમકી
 વહાં જાતેહો થમ થમકર, ચલો ઐસીબી કયા જલદી
 ખુદા રખે તુંમહી તુમ હો નજર પડતીહે આલમકી
 રાખેર { જુસ રંગમેં અય ચાર મુજે, તું નજર આયા
 ઐસા કોઇ ગુલબી નહિ, ખુશરૂ નજર આયા
 મઝલે-તાહેર.

યે દતની શોખીયાંબી આ મઝ કયુંકર ખુદા જાને,
 અબી કમસીન હે વેહ નાઝો અદા ઉસકી બલા જાને,
 તુમહારે તો હરએક અંદાજમેં સો સો અદાયેં હે,
 મેરી જાં એક અદા હોનો કોઈ ઉસકો અદા જાને.
 કીસીકા મુસકુરા કર આરઝુએ વરસ પર કેહના,
 ઉસીસે યે કરો ખાતેં કે જો ઉસકા મજા જાને.
 સવાલે બોસે પર કીસ સાદગીસે હંસકે કેહતે હે,
 મેરી કીસ ખાત પર ખતાહે તુમકો પ્યાર કયા જાને
 શીદા હું શોખીયોં પર ઉસ સરાપા નાઝકે તાહેર.
 કે મર બોલું તો દીવાના ન બોલું તો ખદા જાને.

મઝલે-અખીર.

યેહ જો સુરત હય તેરી સુરતે જાવા હય મહી
 મહી નહસા હય મહી રંગ હય સામાં હય મહી
 અખની હસતી કે સીવા ગેરકો સીબદા હય હરામ
 મઝલે ખીર મુંગા મશરમે રીન્દાં હય મહી
 ખીસતરા ટટકા હો પારખા કમલકી કુલાહ
 તાજે ખુશરૂ હય મહી તખતે સુલેમાં હય મહી
 દુન્યાં મેં નહી અબ તેરે સીત્તા કેઇ અખીર
 અખની તો ખુશરૂ હય રહમીક હય આરઝાં હય મહી

ગઝલ—ખઝમ.

યે ફુસ્તે દીલફરેખ ઓરોમે પમદા હો નહીં સકતા,
 બહોત મુસકસે હોસકતેહેં તુમસા હો નહીં સકતા.
 મલાલી વસ્લકા વાઝેદા હન્દે ખુદ માદ આગળયે,
 તુઝેતો શર્મ આતી હે તકાઝા હો નહીં સકતા.
 મેર અશાકે નદામત આનશે દોઝખ ખુઝા દેગા,
 ચેહ વોહ કતરા હે હમસર જલકા ફરીયા હો નહીં સકતા.
 કર જખતક ન મેં નાલે કયામત આ નહીં સકતી,
 ચલે જખ તક ન વોહ ખુત હથ પરપા હો નહીં સકતા.
 બહોત ખુલ્લે આશીયાને કીથી ઉનકી ઇજાજત અરઝાઈ,
 નહો અય ખઝમ મેરી કદ્ર અયસા હો નહીં સકતા.

ગઝલ—હુમ્મ.

યે બેમોકા તુમહારી હરબડી દીલ લગી કયસી,
 તખીયત આદમીકી હે કબી કયસી કબી કયસી.
 નહીં દીલ લેકે દેતે યે તુમહારી ધાંધીલ કયસી,
 મેરીહી ચીજકો કેહતેહો મેરી હે તેરી કયસી.
 જહાં આયા વહાં જોયા ગયા હમસે અલગ છુટા,
 સગા અપને કીયેકી દીલકો આખીર મીલ ગઇ કયસી.
 ખયાને સોઝે દીલ રા-રો કે કેહતા હું તો કેહતે હેં,
 લગી હે આજ જખ દીલમેં તો આંખોમેં તેરી કયસી.
 વોહ સુન સુનકર મેરે હર શબ્દેકો અય હુમ્મ કેહતે હેં,
 તખીયતમેં હે ઇસ કમખખતી કી શોખી ખરી કયસી.

ગઝલ—હાફીઝ.

યે રેન કાલી ચીરામે દીલ લે સજનકો હુંડન ચલી ચલીજ,
 નઝર ન-આયા સજન રંગીલા મેં ડાન-મારી ગલી ગલીજ.
 યહાંબી દેખી વહાંબી દેખી શીર આખીરશકો ચમનમેં બાકર,
 શબરમેં દેખી શુબોંમેં દેખી સારી કલી કલીજ.
 કીસીને ખોલા કે અય દીવાની, વોહ કોન મુસક હે અયસા જસકે,
 શીરાકમેં હેં મીસ્કે ઝુબેખા જવાની તેરી ઢલી ઢલીજ.
 યે ગરમીયે ઇશકકી હકીકત કહાં મેં જાઉં કીસે સુનાઉં.
 સજન મેં તેરે શીરકે આલીશમેં અય સરાપા જલી જલીજ,
 ખુરી ખુરી કરકે સાર મેરા જહાંમેં સખને મયા રખા હે,
 મેરા સજન પર ખડા હે ખોલા ખુરીકે કેહતા કાલી બગીજ.

સતી સતી લોગ કેહતે હેં પર સતીમેં મુઝમેં ફરક હે બેહદ.
મેં આવીયો ધંકમેં સજવકે જલ્દી ન હમસે ટલી ટલીજ.
ન બુલુંગી નામ મુખક ઝોર ઉમર વ હિસમાંકો મેં હુકીઝ.
ખ રોજે મેહશ્વર હિંદુગી જીસદમ કહુંગી મેં યા જાલી આલીજ.

ગઝલે—મુમતાઝ.

યે માના દુસ્તદા તેરે નઝઝારા હો નહીં સકતા.
મગર હર તાલીમે દીદાર મુસા હો નહીં સકતા.
મુખે કયા તુમ જો ઝીંદ પર આહી જયે દેખને વાલે,
મઠાં કયા લા મઠાંપદ તુમસે પરદા હો નહીં સકતા.
ન આતે તુમ મુઝે દર પર યુઝા લેતે તો મીલ લેતે.
જો તુમ આહો તો સખ કુછ હો સકે કયા હો નહીં સકતા.
કીયાથા વાગ્યેદા મીલનેકા ન આયે અખ તલક યે કયા
જરાસા આપસે છકારાર પુરા હો નહીં સકતા,
તેરી સુરતબી દીલમેં દેખ લી અપનાજી ચહા,
યે શખ કેહનેકી ખાતેં હે કે મીલના હો નહીં સકતા.
કહાં મુમતાઝ તાકત હમમેં ઉલફતકે છુપાનેકી,
મગર જખ વોહ છુપાયેં હમસે ચરચા હો નહીં સકતા.

ગઝલે—દાગ.

યે દીલ લગીબી કયામત—કી દીલ લગી હોગી.
ખુદાકે સામને જખ મેરી આપકી હોગી
વહાંબી તુજકો જલાઇમે તુમ જો કેહતે હો,
ખખર ન—થી મુઝે જન્નતમેં આગબી હોગી.
કલમ નહો કહી રોજે હિસામ અખ નાસેહ,
વહાંબી તેરો જ્યાં ચાર હાથકી હોગી.
દુઆયે વસલે ખુતાં સાંગતા હું કામખેમેં,
ખુદાકે ઘરમેં કીસી શમકી કયાં કમી હોગી.
નિગાહે શખહી કુછ દે જવાસ તલ શીશકર,
તુમહારી આલાકી કીસમેં ખરાખરી હોગી.
ખહેત જલાયેગા ફરેકો દાગ જામતમેં,
ખગલમેં ઉસકે વહાં કીદહી પરી હોગી.

ગઝલે—અમીર.

યેહ જો સુરત હમ તેરી સુરતે જન્નત હમ યહી,
યહી વહાલા હમ યહી રંગ હમ સાખાં હમ યહી.

અપની હસતી કે સીવા ગૈર કે સીજદા હયમંદી,
 મેઝહમે પીરે મુંગા મસરમે રીંદા હમ મંદી.
 ખીસતરા ટાટ કા દો પારચા કમમલ કી કુલાહ,
 તાજે ખુસર હય મંદી તખતે મુલેમાન હય મંદી,
 દુ બદાં મેં નહી અપ તેરે સીવા કોઇ અમાર.
 અપની તો ખુજે હય કહમીદ હય ધરકાં હય મંદી.

ગઝલે—સાદીક.

ચેહ દીલખદીલ હએ દીલ દીલે દીલદારકી કસમ,
 દીદા બદીદા દીદ હએ દીદારકી કસમ.
 દીલ લેતા લએ સો દેતા હએ જો દેતાહએ વોહ લે,
 ચેહ સવદા મુશ્વતકા હએ તુ લે મારકી કસમ.
 અએશોખ ઝગોક શએ કમે આ લુટલે ખહાર,
 દુકાન દુસ્તવાઝ હએ મક્કારકી કસમ.
 શીશે લે સખરા પીચાલેસે બર પીક,
 મસ્તો ચેહ રોઝે ધદ હએ મએખ્વારકી કસમ.
 મએ નોશ ગર હો હોશએ બેહોશ ફર હએ હોશ,
 ચેહ હોશ જોશ, હોશ હએ હુશાયકી કસમ.
 સાદીક હું ખએર રીંદ ખરા ખાત મએ પરસ્ત
 હસ્તીમેં મસ્તી મસ્તલએ સરશારકી કસમ.

ગઝલે—બેદીલ.

રહે દુસ્તે દીલ આરાઝ, મોહિયોદીન જલ્લાની,
 કે એક આલમ હે શમદાઝ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 સીતારે સખ છુપે અપ તાઅબદ, ચમકેમા ચમ્મ ઉનકા,
 હે તો મેહશર તજલ્લાહ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 નહીં કુછ આનસે ધઝજો શરફ મજહો કરમ ઉનકો,
 ય હે મીરાસે આબાદ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 ન જાં રસમેં દી કરતે હો વોહ દુન્યામેં કમુ આતે.
 જલ્લાને દીલકો આયે મોહિયોદીન જલ્લાની.
 દીખાઈ કીમીયાગરકો કે લે અક્સીરે આલમ દેખ,
 મીલા ખાકે કહે પાયે મોહિયોદીન જલ્લાની.
 ઇશ્કાદી કીશતીયે બેદીલ તજલ્લાહને નમા દીજો,
 ખ અનસાવે મદદદામે મોહિયોદીન જલ્લાની.

ગઝલે—અણબ.

રહીએકી નજર દોળવેગી નીકલો ન પું ધરસે
 સંભાલો અપના અનાચલ તુમ દુપટા ઓડલો સરસે
 લગાયા દીદઓ દાનીસ્તા દીલ ઉસ કીના પરવરસે,
 શીકાવત રંગકી હમ કર નહીં સકતે મુકદરસે.
 જો સચ પુછો તો યે હે કદર અદ્રાધ મોહખતકી.
 હસીનાને જહાં આરાસ્તા હોતે હેં ઝેવરસે.
 કીસીકો દુહતે શીરતે હેં હમ મમદાને મેહશરમ,
 કીસીકો ધસતીયાકે દીદ લાયા હે હમેં ધરસે.
 મઝા જમ થા સરાલે વરલ પર છકાર કર લેતે,
 અણબ એજ ટીક ટીકી બાધે હુયે બચડે હેં શશદરસે.

ગઝલે—કયેસ.

રસુલે હાશીમીકી મદહેખાની મુજકો બાધ હે,
 દીલોં જામેં યેહી સદ્લે અલા ઉલશત સમાધ હે.
 હદાવત આતીહે જયસી હમેં નામે મોહ'મદમેં.
 નહીં ઉસકે મુકાબીલ કોઇ આલમમેં મીદાધ હે.
 મઝે નાઅલેન ગો જય અર્શ પર વોહ શાહીદે દાવર
 કહા હકને કે અય અહમદ તેરે કુર'આન પુદાધ હે.
 નહીં ઝહીરથા આલમમેં જો વોહ સાયયે હુમા ઉતકા.
 પુદાહી જાનતા હે ઉસકો યે સીરરે ધલાહી હે.
 નસીમે સહરને મુઝલ સુનાયા વસ્લે અહમદકા,
 જહ તાલેઅ કે મુદતમેં મેરી હીયકી થમાધ હે.
 રસુલુલાહ જબકે કયેસ તુજકો શાદ કરતે હેં,
 મીસલે ગમજદાં શીર કીસ લીયે સુરત બનાધ હે.

ગઝલે—જલાલી.

રસુલુલાહ કે રાજે પે જો મેહમાન હોતેહોં
 તસદ દુકે ઉનપે હુરે ઝોર મલકે કુર'આન હોતેહોં.
 નજર આતીહે રૂયા મેં નયુવત કી જીયા જાનકો,
 વેદગાને અમળીયાધ દેખકર હેમરાન હોતેહો.
 વો લે લેતેહોં મ તેહી પુદાસે યુલજને જાનત,
 અઝસ સે જોકે મેમીન સાહેમે ધમાન હોતેહોં.
 જામે મેઅરાજ ચાયે અર શીકુ મેં દોરો શુલ બરપા,
 આહદકે આજ એહમદ બરસ પર મેહમાન હોતેહો.

હાથે તસદુક ઉમ શહેનચાહે રીસાતપર
 હમી કયા એક નીરાલે આપ પર કુર્યાન હોતેહે.
 હમેમા હુમકર અખરે કરમ જોશે કરીમીપર,
 મુનેહ આરોયે રહેમત કે સરો સામાન હોતેહે.
 હમે બસનેદે અપ સાકે આદમ અપતીતુ ખસ્તીમે,
 કે હસ્તી છોડકર હમ બે સરો સામાન હોતેહે,
 મમે આલે નખીમે છનકે દીલ રોતેહે ઓર આખે,
 જલાલી ઉતકેન.હુસે બપા પુશાન હોતે હે.

ગઝલે-તજમ્મુલ.

રહતા હે ખાઅમેલી શોકે લીકાયે ખજ,
 ચોક ઉકતા હુ યે કેલકર દેખો વોહ આયે ખાજ
 હર રંજમે મેહનમે તકલીફમે અલમમે,
 હે ઓર કોત અપના હામી સીવાયે ખાજ.
 મકસુદકે ગોહરસે બરદે ગદાકા દામન,
 આજાયે જોશપર જગ બહરે અતાયે ખાજ.
 હુરોંકા તીર ઉલરતમે કયા જુગરપે ખાઉં,
 ખીસમીલ બનાયુકી હે કેગે અદાયે ખાજ.
 દીલતસે ફકકી દયા દીલકો ગતી કીયા હે,
 કુર્યાન જાઉં તોરે ચશમે અતાયે ખાજ,
 મુમકીન નહીં હે હકમે હો આંખ અપ તજમ્મુલ,
 જખતક ન માઅરેશતકા સાગર પીલાયે ખાજ.

ગઝલે અકબર-કબાલી.

રોતી હે શયનમ કે નયરગે જહાં કુછબી નહીં
 ચીખતી હે બુલબુલે મુન્નકા નીશા કુછબી નહીં
 કોસ રહલતકી સદાહે કાફલે વાલો ચલો
 એક દો દમ હે કયામે કારવાં કુછબી નહીં
 હો મયા માલુમ કુલો મન અલય હા શનસે
 ગયર જાતે હકકે બુલકાર જહાં કુછબી નહીં
 ગીર મએ બરમે મુલીરતાં, ઉડ ગઈ બુલશનકી પુ
 રમે મુલ કુછબી નહીં બુલબુલકી જાં કુછબી નહીં
 જોડ સારે તોફ ડાલે બાધ કર બંદે કરસ
 મોરકી મમલીમે ચીત હે પેકલયાં કુછબી નહીં
 હો મએ કુછબ કમીકે મુંહસે ખાખાકર શીકલત

ફાળે દારા લક્ષ્મી નવશેરમાં કુછમી નહીં
 જનકે મેહલોમે હઝારો રંગકે શત્રુસથે
 જાંડ ઉનકી કબજ પર હેં ઝોર નીચા કુછમી નહીં
 ચાર દીનકી આંદની હવ શીર અધિરી રાત હવ
 ચેહ તેરા દુસ્તો અખાખ અમ નવ જ્યાં કુછમી નહીં
 જનકી નોખતકી સાદસે શુન્નતે યે આસમાં
 મઠજરોં મેં બંદ હેં, વોહ હુને હાં કુછમી નહીં
 સયર હાઝીર ક્યું હો દરખાસે રસુલલાહ મેં
 બલદ યસરખકો ચલો અકબર યહાં કુછમી નહીં

ગઝલે-અકબર.

રૂપે પુર નુરસે ઝુલફોંકો દટાલે સાકી,
 આંદકો કાલી ઘટાઓસે બચાલે સાકી.
 આખે ઝમઝમ તો પીલાયા હે ઈનાયતસે મુઝે,
 દેદો કૌસરકેબી દો ચાર પ્યાલે સાકી.
 કીસ કદર નશ્કારે ગદ્ગદતમેં હુવાહું મહોશ,
 અખ ગીરા મેં યે ચલા બહરે ખુદા લેસાકી,
 રૂપે પુર નુરસે કાકુલકો ન ઝટકાના થા,
 પડ ગયે ચૌધવીકે આંધપે હાલે સાકી,
 સુપે રૂખ કેહતી હેં ઝુક ઝુકકે ઘટાયેં કાલી.
 હું બલાયેં તેરી અબ ગેમ્મ ઝો વાલે સાકી.
 હામીદો અહમદો મોહમુદો મોહમદ કાસીમ
 પ્યારે પ્યારે હેં તેરે નામ નીરાલે સાકી.
 અપને અકબર કોબી એક જામે મોહબ્બત દેના
 અબ નયે સાગરોંકે બાંટને વાલે સાકી.

ગઝલે-ખેદમ.

લખલાકો તુને ઐયાર સુબનુ બનાકે મારા,
 કયસે શકીસ્તા દીલકો દરદર શીરકે મારા.
 ફારા હવ પથરોંમે સર કોહકન કા કીસને,
 બનસુરસે અનલહક કીસને કહા કે મારા.
 એ ચાર તેરી ક્યા નેરંગીયાં બચાં હોં,
 ખુત બનકે આપ હમકો કાફર બનાકે મારા,
 મરબન ગદ્ગદ બલાસે એ દીલ નહીં મમ ઉસકા.
 કન શુકર ઉસને અપના બન્દા બનાકે મારા.

સખબર રખા ખીચાલે મેઘમેં હસને બેઠમ,
ઝાર સુખદ હમકો રખસે પરદા ફેલકે મારા.

ગઝલે—સરદાર.

સગાયા મેંને જો તુમસે દીલકો તુમ્હારે દીલપર નીહાં નહોગા.
હાલે સદમેં હેં છતને મેંને જહાંમેં કીસપર ખ્યાં નહોગા.
હે ખોદ મુજકો અકેલે ધરકા કે હોગા વહાંપર ગુજરા ક્યુંકર,
મદદકો મેરી જો લુફે મજદાં નદીમેં હમદમ વહાં નહોગા.
સગાયા ગુલસે જો દીલકો તુને સમજલે દીલસેં તુ અપને જુલજુલ,
હે ચંદ્રોજ બહારકે દીન ચે ગુલતો રોજે ખીખં નહોગા.
બહોત કીતામેં પડહી હેં તુમને ચે માના હમને અય શેખસાહેબ,
હુપાઓ હમસે ન હાલે દીલકો નીહાં ચે ધરક ખુતાં નહોગા.
હે કોન સરદાર તુઝકો દેહસત શરી હોગે તોરે રસુલે દાવર,
જો જલજલસે ઘરોજે મેદશર જમીં નહોગી જમાં નહોગા.

ગઝલે—નશીમ.

લડકપનમેંય ઝીંદગી જાંની તુમ્હારી, અબી દેખતે હંય

જવાની તુમ્હારી,

હદામેંને ઠેરતો બોલેયે હંસકર, કબજ શીર સુનીગે

કહાંની તુમ્હારી.

મકરર બહા આંને વાલી હય કોઈ, નહિ બે સખમ

મેહેરબાની તુમ્હારી.

નશીમ અબતો ગબરા ગયા દીલ હમ, યુને કોન શીર

કહાંની હમારી.

(હુલજુલે બંગાલી)—ગઝલ.

લા મકાંપર ધર બતાયા યાદને, દર બદર હમકો શીરાયા ચારને,
ખુખ થી કીસમત કલામુલ્લાહકી, તુર પર જલજ દીખાયા ચારને.
કરકે હમકો મોમીનો ઇમાનદાર, રાહ જન્નતકી દીખાયા ચારને,
ઓજ પર કીસમત હમારી આગમ, દીને હક હમકો બતાયા ચારને.
વરદ કીસ મોહસે બયાં હસકાં કરે, હમકો દોબખસે બતાયા ચારને,

ગઝલે—મુમતાઝ.

તોરે અનેકી પીયા જખસે હય ધુન મોરા કીન્દમેં જીવ લગાહી નહી,
ધસી સોચ ખીચાસ ને માર લીયો મોરા દુખકી ખમરયા ઝરાખી નહી.
પડા બેડા મોરા મંજવરા મેં આ અમ ડુખત હય તુહી પારલગા,
મોરી નેહયા કા ધિવનહાર પીયા કોઈ જગમેં ચહારે સીવાહ નહીં.
મોરા કીન્દસે જીવ કમાટ ભયો મોરે દુખકા ન કુચ બજ બાટ ભયો,

તોરે દરસ ખીતા મોહે અન પડે કાણ હીન્દમેં એસી દવાહી નહી.
 ચેહલી બામકી કીસતી હમ સીયામ ખીયાજસે જીવ દીયા વહી રહ ગયા,
 તોરા દાસ હું બચસા બલા હું જુસા યે મય કાહે કહું કે કયા હી નહી.
 તોરી કીરપા હુમ હમ જગમેં પીયા સુખતાઝ પે બી અન કરેદા દયા,
 મુઝે ચતસે ખીસારના રેન દીના તોરી પદયાં પડત હું રવાહી નહી.

મઝલે—અનવર.

સરક અય ઝુશ દીદાર રખે અનવર તો હોનેદે,
 હમંબી આબ મેહવે હુસ્ને પયગમ્મર હોનેદે.
 ઠેઠેર ચલતાં હું યાગે ખુશમેં જલદીહે કમ રીદવાં,
 નિશા ચડને તો દે મસ્તે મએ કાસર તો હોનેદે.
 દીખા હુંગા પુજે અયદિલ મઝારે સકપદે આલમ,
 મુઝે હસ સર ઝમીને હિન્દસે ખાદર તો હોનેદે.
 તમાશા હોગા શમે હીજરમે સુખે કિયામતકા,
 મેરે નાલેસે અય જાહીદ ગયા મહશરતો હોનેદે.
 યે બે હોશીબી અનવર કમ ન હોગી હોશીયારીસે,
 ઝરા દીદારે ચશમે સાદીએ કાસર તો હોનેદે.

કબાલી—યે—આસિદ્.

સતાવો હમકો ન તુમપર નિસાર હમબી હંય
 નિમાહે લુતકે ઉમ્મીદવાર હમેબી હંય
 જો દિલકે ઝખમેં કા દિખલાયા ખુલખુલે નાશાદ
 તો ખુલ યેહ કેહતે હંય સીના કિગાર હમબી હંય
 બજે ખોસા લીએ દિલ-ન દેજે પાદ રહે
 તુમ ચાલ ખાઝ સહી-હોશીયાર હમબી હંય
 હમ ઉમસે દગકે મીલેજે કબી ન અય આસિદ્
 વાહ ચાહે હુસ્ન સહી શેહરચારહ મબી હંય

મઝલે—યકુમ.

સદકેમે તોરે ખુલકે હર તરિ તાર કે
 દસતારે ગુમે અનાર કબા ખુતી દારકે
 ખુલખુલને વકતે કેદકે રો રો કે ઇક કહા
 સપયદ વાસ્તો મેરે પરવરદેમારકે
 ખેચોએ તો સહી પર ઇતનાબી કીજીએ
 દીખોએ હાતોહાલ કીસી નો ખદારકે
 સીયા તું ચલ સોગતી બમમખલ કસાર હું
 હમ જોને હરિ દુરે કંઈ આરપાસ

એ વતન હમે હમારા તુમ પુછો તે હો કયા
હમ રહનેવાલે હમે ઉત્તી યાઓ બહારકે
ચંદ્રમુખ તું શાદ રહીયો જમના કરેમા કયા
હમ હુવે ગોલા કસ ચહે દુલદુલ સવારકે.

ગઝલે-મુફ્તી.

સરાખા તુરે યજ્ઞાની મોહિયોદીન જીલાની,
મુજરસીમ ફયજે રખ્યાની મોહિયોદીન જીલાની.
જહાંમે ઝોરમી મુજરે હે લાખો અવલીય પેડીન,
નહી કોઇ તેરા હય સાની મોહિયોદીન જીલાની.
ઝુફરે ખીરકે આદત આપસે કયુ કર નહો હરદમ,
કરામતમે હો લાસાની મોહિયોદીન જીલાની.
બટકતે નજ્મે મેરી મુશકીલે આશાન એક દમમે,
કરેગે ગોસે સુખહાની મોહિયોદીન જીલાની.
યેહી હે આરઝુ દીલમે કે હોઝે દમ બદમ મુજ્જા.
તુમહારા ફયજે રહાની મોહિયોદીન જીલાની,
ધુડાદો શીકે દુન્યાસે મીનાદો હક તઆલાસે.
મેરે પ્યારે મેરે હામી મોહિયોદીન જીલાની.
ઝુલેખાંકી તરેહ ચયદા નહેં હમપર લુદ્ધ ફરમાઓ,
અય મેરે માહે કીનઆની મોહિયોદીન જીલાની.
જહે કીસમત જહે ઇજ્જત અઝત્તસે હો ગયા મુફ્તી.
સગે મહબુબે સુખહાની મોહિયોદીન જીલાની,

ગઝલે-મીરાશાહ.

સદા દીલમે તસવુર હે અલાઉદીન સાખીરકા,
લઝીફા નામ બેહતર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
કલામે હુસેન તુરાની જમાલે જલવા રહમાની,
મીસાલે માહે અનવર હે અલાઉદીન સાખીરકા,
શરીકે અબ્દો આખીર રહીહે ઝાહીર ખાતીન,
સહારા રોજે મેહશર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
જીસે ખાહીશ હો ફરબે વાસીલે હક જતે મે અલ્લાહી
ચલા જવે પુલા દરહે અલાઉદીન સાખીરકા.
મરીઝે નાવતાં હું મુનિસો હમદમ નહી કોઇ,
દો આલમમે યેહી ધર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
સગે દરખારે આજઝ હું બહેવ રશુર મીરાશાહ,
સય સાકીને જલધર હે અલાઉદીન સાખીરકા.

ગાઝલ-કલ્પિત.

સલામત હસતે વહાવત કરા કરે હમ નહિ પુલકનમે.
 વોલી મુન્ન જાંવે ગી હમજામેં જિં કીયાં હેં દામનમે.
 ખુતો તુમ શમએ મેહરીબી જલુ કયા કાયેદા ઉતસે,
 તુમકારે સાથ જાયે મેરે દુશમન ખાઝમે દુશમનમે.
 સોના કસકે કે રો ચાર એરબી મુશતક હોજાયે,
 નતીજ કયા હે ઉતસા તુમ જો આ પેટેહો ગીલમનમે
 ઉદાસી બેકસી સખકો મહી સર ફેરના અપના,
 લગે હે લાલ કયા અયસે હમારે લગે બુદ્દનમે.
 પીરાતે હો ને તુમ જુનારમે તસખીકે દાને,
 જહીલ અજ્ઞા હે રીશતા નેડદો ખીરહમનમે.

ગાઝલ-કલ્પિત.

સખદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જાલીવાલે
 તેરી સુરત કે બાલી નૈયન પ્રેમરસ મતવાલી
 ખુદે કાલી કાલી પીમારી દીખલા ચાંદસે મુખડેવાલે
 સખદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જાલીવાલે
 તેરા અમજદ માહે મુનુવર તેરા કુવા હે ચશમ એ કાશર
 નજરે તુખા તેરા મીશવાક જીતકે રોજ જહાંમે નીરાલે
 સખદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જાલીવાલે
 છોળી મસજીર મનકા માયા રેહમત લાજ્યો બોબન હારા
 અખતો જપુ હું નામ તેહારા મવલા ઇસીમે હમકા નીબા લે
 સખદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જાલીવાલે
 જીસે પીત કા હે એકરાર દીલકા પુરા કરો છકરાર
 અમ બેઠે હે તેને ધરખાર અમ માહે બેઠે ચીરખત ડબે,
 સખદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જાલીવાલે,
 કલ્પિયર અજેજ આયા દરપર રો રો કહે વો સાહબ સરવર
 મેરી ખુદીકો મુજસે મીટાદે મીરાં દાતા બોલે બોલે
 તેરે દરપે જો કાષ આયા-બેઠા તુને પાર લગાયા
 ઉતકી મુરાદ તુ ખર લાયા-મેરે મીરાં બોલે બોલે
 સખદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જાલીવાલે

શબ્દર

અખતક તેરી જુદાઈ કે સદમે ઉઠાયે દીલ,
 હરરોઝે સીતમકી કહાં તાપ દીખલા એ હમ.

શ્રીકૃષ્ણ-કૃષ્ણમ.

સરકો તનમે જુલો કરે કોઈ મતાના મેરા કહા કરે કોઈ
 દિલ નિધાવર કીયા કરે કોઈ નહીં જાણે કોઈ કોઈ કરે કોઈ
 જનવએ માર દેખતા હય તે અથમે હરખીયા વા કરે કોઈ
 જય મગા હય કે દાસતાને મમ મય સુતાક સુતા કરે કોઈ
 એક દમ કા નહીં બરોસા હય રેહકે દુન્યા મંચ કયા કરે કોઈ
 મેહી કીસમત મય અપતી લીખ્યુ હય હસ સહે આર જશ કરે કોઈ
 રાહે ઉલકત મય અય કહીમ કહમ મયાત કરેકે ધરા કરે કોઈ

રાએર { કપી કહિં હપદા કહીં નકાળ કહીં
 લટાકે આય હો કયા દોલતે શ્યામ કહીં

ગજમે—દામ.

સખ આતી તો મોહખ્યમે બહોત મુશ્કીલ હે,
 મોતબી તો નહીં છસકો ચે વેહ કાશીર દીલ હે.
 હીજર હે આપને જા જસમે બલાયે દીલ હે,
 આદમીકે લીયે હર તરહે ગરજ મુશ્કીલ હે.
 હમને જો રાજ કે ખીલવતમે કહા આ ઉસસે,
 આજ ઇશ્યા વોહ રહીઓસે સેરે મેહરીલ હે.
 હશરકે દીન તો મીલોગે ચે કીયા મેને સવાલ,
 શાયકર દેરમે જાલીમને કહા મુશ્કીલ હે.
 જમા હે જીસ કદર આપુદતા ખુદા ખયેર કરે,
 ઉસકી હર હર શીકને જુદ્દમે એક એક દીલ હે.
 હમકો કિસમતને દીવા દાગે તમના અય દાગ,
 વોહી મીલતા હે જીસ ધનઆમકે જો કાખીલ હે.

ગજમે—શીદા.

સદજર્મી અલ્લાહ ક્યાંહે હરશીજ, અજમેરકી,
 શીર દેખા મુજકો બહારે ખુશતુમાં અજમેરકી.
 રાજ કરતા હું ખુદાસે ઇલતીજ અજમેરકી,
 માંગતા હું સાહે તયગાસે દુઆ અજમેરકી.
 આતીહે શીકે કીયારતતે મહાં ખલકે ખુદા,
 બડમહ તો શીર કયા તુઝસે લહાં અજમેરકી.
 જાનીસારે ખુવાજ સાહેબ હોમયા હું અય શીદા,
 જયગી કયું કરે સેરે દીલસે વીલા અજમેરકી.

ગઝલ-જાલીક.

સખીરે મએ પીતમકો કયુંકર મનાઈ,
 ચેહ આનાહએ હમે કે જોગન કહાઈ.
 છુપાકર સનમ સુઝહો એએસાહી દેખે,
 તો લાખો બધુત અપને મુંદપર લગાઈ,
 મનાજી પીયાકો મએ કીસ કીસ તરેહુ અમ,
 ચેહ દેઈ હમર જાં મએ કીસકો સુનાઈ.
 પીર પીર કહે સરકે બાલોંકે અપને,
 ઉદાસન કહાઈ જટાં મએ પનાઈ.
 રીફે મએ નહર હો ગમે હાલ ઘંટા,
 જઈ અએહું દીવડી મય ધુની જગાઈ.
 નહી કાન કંઠ અએર જાલીકકો ઉસ ખીન,
 કે લે નામ અત્રમ દીલકો અપને રીજહાઈ.

ગઝલ-જમાલી.

સામેર તુમહારા નકશા આંખોંમે છા રહા હે,
 સામેર તુમહારા જલવા દીવડો હુમા રહા હે,
 કલીયંદી બાદશાહી સામેરકો દી ખુદાને,
 સામેરકે દરપે બંદા ધુની રમા રહા હે,
 દુન્યાકો મીટ ગયા ગમ ઉઠતા કદમ હે હરદમ,
 સામેરકો ચોક અયસા દીલમે સમા રહા હે,
 આઠતમે નઝરમે જાનો દીસો હમરમે,
 શાને ખુદાકે સામેર જલવે દીખા રહા હે,
 હે લખપે નામે સામેર દીલમે મુકામે સામેર,
 સામેરકે દરમ રસતા વાળેદ બતા રહા હે.
 ઉશશાકો ખુલાકર ઉલરત બતા જતાકર,
 મયદાને ફુટી સામેર બસતી બતા રહા હે,
 બીસતરસે અપને ઉઠકર ચલ તુ બસુચે કલીયર,
 સામેર તુએ જમાલી દરપર ખુલા રહા હે.

ગઝલ-કલીમ-કબાલી.

સાહીને મસતે જમે હકીકત પીલાનાં દીયા,
 આંખે મીલાકે મુજકો ખુદાસે મીલા દીયા.
 અમ જાન જાએ જા મેરે સરપર આમ સુખીમત,
 ઉશકતકી રાહમે કદમ આંખે બડા દીયા.

મોઝે નીહાને ઇશકકા કયા પુછતે હો હાલ,
 દીલકો કીયા ક્યાખ જીગરકો જલા દીયા.
 મય હું ન તુ હે ઝોર ઝમી હે ન આસમાં,
 સમ એક હે જો નકશે દુષકો મીટા દીયા.
 અપનાં દમાગ કયું ન હો અરશે અઝીમ પર,
 સર ખવાજએ ખુરુગ કે દર પર ઝુકા દીયા.
 દેખા બલા કશાને મોહખતકા ઇઝતેરાય,
 એક આહ કી તો અરશે ખરી કો હીલા દીયા.

હઝરતકા રવઝા દેખ મદીનેકા જા કલીમ,
 હમને તુજેહ બેહીશત કા રસતા ખતા દીયા.

શબ્દોર } વોહ શહનશાહ મંય દુરવેશ સુવાસે ખોસા,
 ઉસે દેખો મુજેહ દેખો ચે તમનના દેખો.

ગઝલ—અખતર કંવાલી.

સાગીરકીહવસ મુરશીદે મયખાનાં નહીં હે,
 ચીલલુહીસે પીલેમે જો પયખાનાં નહીં હે,
 અછછા ન સહી ગર મઝો મયખાનાં નહીં હે,
 સાકો ચે તેરી નરગીસે મસતાના નહીં હે.
 ઇશકકા જામ લોટતે દેખા તો વો ખોસે,
 ચે જલવગહે નાંઝ હે મયખાનાં નહીં હે.
 ઇસ સોખતા કીસમતકો લયે આગ ખલાલી
 જો શમઅરૂખે ચારકા પરવાના નહીં હે,
 સર હકને દીયાહે કે રહે ઇશકકા સવદા
 દીવાનાં ઉસે કહીયે જો દીવાના નહીં હે
 મુમકીન વહીં ગરલતહો તેરી યાદસે લયલા
 મજનુ તેરા હુશીઆર હે દીવાના નહીં હે,
 સુનતેહો અગર તુમતો જીગર આમકે બેયકા,
 દરદે દીસે અખતર હે ચે અરસાનાં નહીં હે.

શબ્દોર } નહીંયે જો કલ મુહુ લમાને કે કાખીલ,
 હુવે આજ બાતે બનાને કે-કાખીલ.

(બદનકી-રેલવે-મેહરેફરખશાં)—ગઝલ.

સુનો તુમ મઝોરસે ચારો ચેહી હમને ખિયારી હે,
 હે જવસે રેલકા ઇજન ચેહી હાલત હમારી હે.
 હવાઓ આખ માટી આગકા પુતલા હે આમદકા,
 પુલકે હુમસે ઉસકે બદનમે હે ઉતારી હે.

ચલે ઇજન સડક પર લોહેની ચે એકઠક દોડે,
 લવાઈ ઇસકી ખાતીરસે ચે સખ બાગો બહારી હે.
 મુસાફીર હું અદમકે સખ વહાં એક રોજ નેહમે,
 ફરીસ્તા મોતકા આયા તો શીર કયા ઇતેઝારી હે.
 કરો જગ દયાન ચલનેકો ધુવા દીલસે નીકલતા હે,
 હે નીકલી આહકી સીટી નીલાયત એકસારી હે,
 ચલો જલદી બજી ઘંટી ટીકીટ લેનાહે બાબુસે,
 અગર કુછ માલ રખતેહો તો કયા ઉમદા સવારી હે,
 ચલે મો હાથ ખાલી એ ટીકીટ બચડે હો ગાડીમે,
 ખમર દે લાર બરકી હર જગેપર ફગારી હે.
 મુઝે હે ખાદ ઉસ પુલકા ક ને હે પુરતે દેબખ પર,
 ચલેમે દોડકે ક્યુઠર ગુનાહકા બોજ બારી હે.

ગઝલે-કુમરી-રાગ દેશ.

સુનો તુમ ચાર પરદેશી, બચન ક્યસે નીભાવોગે હો, બચન-ટેક.
 નદીઆં નેરસે બેહતી કવૈયાં સુબ ના પડતી,
 પોકાર અપની હીમ્મતકું લગાદે પાર મેરી નઈઆં-સુનો.
 બાલપણુ બેલમે ખોયા, જુવાની નીંદ બર સોયા.
 ખુદાયા દેખકે રાયા, નખીજી આસરા તેરા-સુનો.

ગઝલે-મુસ્તાઝાદે-હુસેન.

મોતા હય ગલે ધગકે ને વો ચાર પલંગપર, કયા નાજો અદાસે,
 ખતી હય લપટ કુલંકી મેહકાર પલંગપર, ઉસ બદે ક્યાસે.
 હે મુર્ખ ને પોશાક તો ઇસ ગોર બદનપર, સજતી હે સજવટ,
 રખતા હય અજગ તરહે કર ગુલઝા પલંગ પર, આંચલકી છવાસે.
 માડી મેં તેરે સદકે ઝરા જમકો બરકે, ને શોક સિવા હો,
 ને સાથ રહું ચારકે શરશાર પલંગ ગર, સર મસ્ત નયેસે,
 હે આરઝુ દિલકી ને વોહ આગોશ મેં આવે, ખવાહિશ હેય મેરી મેહ,
 મો જલે તો જલકે મેં બલહાર પલંગપર, મિનત હે ખુદાસે,
 રંગીની તેરે શએરકી સુન સુનકે હર્સી અખ, મુસ્તાઝાદે હુવા દિલ,
 તુ ખુશ રહે ઓર પાસ હો દીલદાર પલંગપર, હર રોઝ રાસે.

ગઝલે-હુસેની.

શરમીન દેહ કમર કુએ તેરી તસવીરકે આગે,
 સખખુલ હુએ ખીજલ જુલકી જ'જરકે આગે.
 આશકકાં તો કુછ બસ નહીં ચાશુકકે આગે,
 રાંજે કા તો કુછબસ નમકા હીરકે આગે.

બોલવાકે હમેનેગે નીગેહસે હુવે કીયા કતલ,
જનાહી નાથા કાફરે ખે પીરકે આગે,
ધશ દરદ કી દાશ નહિ ખીન સખર હુસેની,
તદખીર તો ચલતી નહીં તકદીરકે આગે.

ગઝલે—યુસુફ.

શરાપે શોકકા સાકી મુઝે એક જામ ભરકરદે
રહું દરખાં તેરે દરકા કરમ છતના અગર કરદે
મુઝે દરપર ખુલાકર તુ દવા અચસી તખીયાદે,
કે જીસસે ચારકો દેખું મેં વોહ દીલકી નઝર કરદે,
શરીઅત ઓર તદીકતબી હકીકત હો અયાં મુઝપર.
ખુદાયા માઅરેફત કીબી મેરે દીલકી નઝર કરદે.
હમેશા મેં રહું રાઝી રઝામેં તેરી અચ ખાલીક,
તુ અચ સદકા હખીમ અપનેદા અતા મુઝકો સખર કરદે.
મેરી હરદમ દુઆ તુઝસે ચેહી હેગી મેરે મવલા,
કહીં શેહરે રમુ-લુલ્લા હમેં મેરા યુઝર કરદે.
મદીને જાહ મેં ઉડકર અબી પલ ભરમેં અચ હરીયા,
ખુદા ગર અપની રહમતસે મેરે ખાઝમેં પર કરદે.
તમન્ના રોઝે શય અપની ખુદાસે હે ચેહી યુસુફ,
ધલાહી અપની રહમતસે તુ યસરખમેં યુઝર કરદે.

ગઝલે—યુસુફ.

શરાપે ઇશકકો પીકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા,
કે હોકર હિનસે હમ-ખિસતર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
મોહબ્બતમેં મઝા કયા હે કોઇ પુછે તો કેહદુંગા,
હે ઇશકે ચારમેં આકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
ખ-કુચે ચાર જામ પહોંચે ગમે દીલ મીટગયા વસ્લાહ,
ગમે હમ હિનકે જામ દરપર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
નહીં શક ઇસમેં હે વસ્લાહ તુમ ઇસે ચારો ચકીલાઓ.
હે અન્વલ ભરનેસે ભરકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
ન હરગીઝ, હમસે તુમ પુછો સનાયે ઇશક અચ યુસુફ,
મુસીબત ઇશકમેં ભરકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.

ગઝલે—સુલતાન.

શાને નખી તુમહી હો જાને અલી તુમેહી હો,
અજમેર વાલે ખાન હીદલ વશી તુમહી હો.
ચોતે હે જીસકે દરપર સાઇલ તમામ મક્સદ,

અમરો કરીમ નામી અયસે સખી તુમહી હો.
 ઈસલામકી હીમાયત લારેમ કીહે તુમને,
 બેશક મોહને દીને પયગંબરી તુમહી હો.
 પીગને ચીસ્ત જીસપર કરતેહેં ફક્ત હરમદ,
 વોહ દુસરા નહીં હે વોહ એકહી તુમહી હો.
 હાજત તલમ તુમહીસે હોતેહેં અહલે મકમદ,
 મુશ્લીસકો અપને દરપર કરને મની તુમહી હો.
 મુલતાનકી તરેહસે મદદાહ હે જમાના,
 અયસે ગરીબ પરવર નામી વલી તુમહી હો.

ગઝલે-કાલોન.

શીક્સતે દીલ તોરે કુચેમેં આન બેડે હંચ
 ફનાકી કીસ્તીમેં લાખો હજાર બેડે હંચ.
 ખુદાકે વાસ્તે મુરત દીખા દે ઓ જલીમ.
 લખો પેદમહે તોરે ઇન્તેજાર બેડે હં,
 કબી ન આનકે પુછા કે ચાર કયસે હો.
 હજાર દરદ કલેજે દમાયે બેડે હંચ,
 ખુદાકે વાસ્તે પરદેસે તું નીકલ બાહર,
 બહોત દીનોસે તોરે ઇન્તેજાર બેડે હંચ.
 શીરરકે ચારમેં કશની રંગામહે કાલોન,
 તોરે મજરપે ધુની રમાયે બેડેહે,

શબ્દોર { તુમહારે દ્રેઝે નયુસીફ, કુરબાનહો મેરા ઇમાન,
 તુમહારી જામ મીઝી નજર મેરી પારસાધહે,

ગઝલે-મુમતાજ.

શી-ફઝે રોજે જ્યાં જયસી હે શાહરત તેરી,
 કયસી ઇતરાફ હુષ ફીરતી હે હમ્મત તેરી.
 રેહને દેના મુઝે દામનકે તલે રોજે જઝા,
 જીસ્તગુ મેરી હયરાન નહો રહમત તેરી,
 મેં તો કયા રોતા ગુનાહ હોનેહેં મુઝસે નાદમ,
 માફ આજતી હે જીસ વકત સદાજત તેરી,
 રશક કયા આતા મુઝે દેખકે તોહારે ગિલાલ,
 મુઝકે હોજતી અદા કુજબી જો ખીદમત તેરી.
 લા-મકસે દીલે કિશાક નહીં કુછ પહોંચા,
 વહાં ખુદા રેહતા હે ઓર મહા હે મુકતત તેરી.
 તું હુયા ઓર મદ-હતે મદયુમે ખુદા અમ મુમતાજ,
 ઓટા મોહ ઓર બડી આત મે જુરઆત તેરી.

જાસ ઉપયોગી નવીન નોવેલો

કઠોર કચ્છી કે ઉછળતું મુઠકું ભા. ૧ લો ૨-૮-૦

સુધારાનો સાર કે કીસ્મતનો પ્રહાર. ભા. ૨ જો. ૩-૮-૦

ભાગ્યનો પારસ પાકું કપડાનું પુકું છતાં ૧-૮-૦

કિસ્મત માત્ર ૨-૦-૦

ધી ન્યુ ફેનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ ભા. ૧ થી ૮ ૩-૮-૦

ચપળા અથવા ચોર્યાસીનું ચક્ર. ૨-૮-૦

હનુમાનની મુર્તિ. ૨-૦-૦

ખુની બેગમ. ૨-૦-૦

દરીયાની ડાકણ. ૨-૦-૦

ધી ઈંગ્લીશ ટીચર ૧-૮-૦

ગઝલ કવાલીયોંકે શાખીનોકે લીયે ઉર્દુ જખાનમે

દીલખુશ કિતાબો.

ગઝલે મેહફીલ ઉર્દે પરસ્તાને કવાલી. ૧-૦-૦

મહેશીલે મંજીલ ઉર્દે ગોહરે કવાલી. ૦-૧૨-૦

અમનમે પુર ખહાર ઉર્દે કવાલીએ ગુલઝાર. ૦-૪-૦

ગઝલે ખહાર ઉર્દે ગુલશને કવાલી. ૦-૪-૦

પરસ્તાને મુખલ ઉર્દે ખહારે ગુલખુલ. ૦-૪-૦

ગઝલે દીલારામ ઉર્દે દીલખુશ કવાલી. ૦-૪-૦

ગોહરે ઇસ્ક ઉર્દે ગુલખુલે કવાલી. ૦-૪-૦

ચપળા અથવા ચોર્યાસીનું ચક્ર

એક અમત્કારિક હિન્દુ સંસારી વારતા.

જો ઉત્તમ સ્ત્રી ચરિત્ર વાંચવું હોય તો આ વારતા વાંચો

જો નીતિની નિશાની જોવી હોય	તો વાર વાંચો
જો સતીના મુલકલ્પે સમજવાં હોય	
જો સંસારી શોભા સાંભળવી હોય	
જો સત્યાગ્રહ શોભાવવો હોય	

આ માટે આ વારતા વાંચશો ?

મળવાનું ઠેકાણું,

બુકસેલર લલ્લુભાઈ નારણદાસ.

ભીમડાચોક—મુંદ્ર

